

MENTE ET MALLEO GŁÓWNEGO GEOLOGA KRAJU

Finansowanie zadań geologicznych

Krzysztof Szamalek*



Przełom roku skłania zawsze do podsumowań oraz opracowywania planów na przyszłość. Podejmując każde zadanie, należy uwzględnić jego potrzebę i ocenę merytoryczną oraz finansowe możliwości realizacji. Wielokrotnie podkreślałem, iż mimo wycofania się państwa z finansowania zadań geologicznych wprost i w skali, która była w latach 70. czy

80. XX w., to jednak dziedzina geologii ma zapewnione stabilne źródła finansowania.

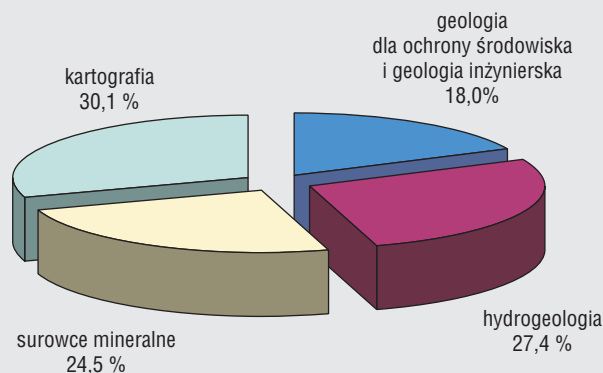
Zmiana zakresu realizowanych zadań geologicznych, wymuszona przez zmieniające się potrzeby, stworzyła nową strukturę finansowania, w której znaczną pozycję zajmuje tzw. geologia ekologiczna (ryc. 1). Sądzę, iż struktura przedstawiona na rycinie 1 będzie się utrzymywała przez najbliższe lata.

Wielkość nakładów na zadania geologiczne w latach 1991–2005 (tab. 1) wskazuje na tendencję wzrostową. Szczególnie widoczny jest wzrost wielkości nakładów w latach 2002–2005, co związane jest także ze zmianą systemu naliczania opłat eksploatacyjnych i utworzeniem środka specjalnego z wpływów za sprzedaż prawa do informacji geologicznej (środkami w tym zakresie dysponuje minister środowiska w imieniu skarbu państwa).

Stabilność finansowania po roku 2005 jest, moim zdaniem, również zagwarantowana. Daje to przesłanki do optymistycznej prognozy dla środowiska geologicznego.

Warunki działania środowiska geologicznego są określone w „naszej konstytucji”, czyli *Prawie geologicznym i górniczym*. Mimo, iż za każdym razem wydaje się, że prawo to jest już tak dobrze skonstruowane, że nie ma powodów do kolejnych jego zmian — to życie nakazuje inaczej. Istnieje, wymuszana okolicznościami zewnętrznymi, potrzeba kolejnych noweli *Prawa geologicznego i górniczego*. W styczniu 2005 r. dokonaliśmy nowelizacji, wprowadzając przepisy wynikające z dyrektyw Unii Europejskiej oraz usuwając zauważone mankamenty i błędne zapisy. Być może ta nowela pozwoli na nieco dłuższe funkcjonowanie *Prawa geologicznego i górniczego* w obecnym kształcie.

*Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa



Ryc. 1. Procentowy udział nakładów na zadania geologiczne finansowane ze środków NFOŚiGW według kierunków w latach 2002–2005

Tab. 1. Nakłady na zadania geologiczne (zamawiane przez ministra środowiska) w mln zł

Rok	Budżet państwa	NFOŚiGW	Ministerstwo Nauki i Informatyzacji	Środek specjalny Informacja geologiczna	Razem
1991	22,960	–	–	–	23,0
1992	6,940	11,88	–	–	18,8
1993	9,760	11,55	–	–	21,3
1994	12,710	18,7	0,18	–	31,6
1995	13,073	29,71	0,76	–	43,5
1996	15,777	53,912	0,46	–	70,1
1997	18,195	59,674	–	–	77,9
1998	19,947	44,912	–	–	64,9
1999	16,839	46,7	–	–	63,5
2000	17,688	42,5	3,67	–	63,9
2001	13,134	48,8	1,531	–	63,5
2002	9,857	46,407	1,176	–	57,4
2003	6,907	56,288	0,316	5,6	69,1
2004	6,907	79,9	0,31	7,3	94,4
2005	14,600	91,0	–	–	105,6

PS. Mijający rok skłania do wyrażenia podziękowań wszystkim geologom za ich pracę i kontynuowanie etosu zawodowego. Dziękuję pracownikom *Przeglądu Geologicznego* za wydawanie czasopisma na wysokim poziomie edytorskim i merytorycznym, a przez to za stwarzanie platformy komunikacji środowiskowej. Dziękuję wszystkim pracownikom Państwowego Instytutu Geologicznego oraz Departamentu Geologii i Koncesji Geologicznych MŚ za wspólną, codzienną pracę i jej przyjazny klimat. Dla wszystkich dobrego 2005 roku.